

73 dec. 2019

på Ljungen

Pris 25 kr

KULTURFÖRENINGEN
Calluna
DA OCH NU PÅ LJUNGEN

**Näset och fåglar
- Natur men också kultur!**

Näset och fåglar - Natur

Ordförande har ordet

Dags att summera året som gått.

Kulturföreningen Calluna går in på sitt 25:e år, och har nu drygt 630 medlemmar. Vi kommer att uppmärksamma 25-årsjubileet under 2020. Enligt våra stadgar har Kulturföreningen Calluna som mål "att stödja och uppmuntra människor som ideellt arbetar för att sprida kunskap om Ljungen". Det kan man nog säga att föreningen gjort. Vi har sålt över 16.000 ex av våra böcker och häften, och haft möjlighet att dela ut stipendier och kulturpeng på över 300.000 kronor till företrädesvis ungdomar i kommunen. Vi har genom utställningar och föredrag med bildspel mött er medlemmar direkt, vilket gett oss inspiration att arbeta vidare.

Du har nu nr 73 av "på Ljungen" i din hand. Här samlar och förmedlar vi information och artiklar kring ämnet "på Ljungen" och uttrycker oss i ord och bild. Vi är tacksamma för bidragen från er medlemmar, tidningen har fått mycket positiva kommentarer när vi i olika situationer mött er, och vi hoppas att även du är nöjd. Vi strävar efter att vara så mångsidiga som möjligt inom våra ramar, hoppas att vi motsvarat dina förväntningar och fortsatt får se dig som medlem i föreningen.

Callunas styrelse vill tacka för i år och önska er alla en riktigt god jul och ett gott nytt 2020!

Bästa hälsningar

Ingemar H. Johansson, ordförande

Fågelskådning och fågelforskning är aktiviteter starkt kopplade till näset.

Det hela startade redan under krigsåren på 40-talet och blev sedan snabbt mer omfattande, inte minst som en effekt av Gustaf Rudebecks systematiska fågelräkning. Han utförde denna i huvudsak vid Flommen, de födorika strandängarna på Falsterbonäsets västra del, och detta arbete låg sedan till grund för doktorsavhandlingen *Studies on Bird Migration* som presenterades vid Lunds universitet 1950.

Det ena gav det andra och Skånes Ornitologiska Förening (SKOF)

grundades i Falsterbo ett par år därefter, som en avknoppning från Sveriges dito. Den senare hade tillsammans med Ottenby fågelstation på Ölands sydspets tillkommit några år tidigare och det var därför svårt för fågelfolket i Falsterbo att få gehör för ytterligare en station så tätt inpå.

Våra lokala eldsjälur valde då en självständigare och, som det alltså skulle visa sig, framgångsrik väg. Inte minst utgjorde Falsterbo fågelstations invigning sommaren 1955 ett viktigt steg. Värt att notera är att den ursprungliga byggnaden

Se FÅGEL på Falsterbonäset

Falsterbo Fågelstation

ordnar fågelutflykter tisdagar, torsdagar, lördagar och söndagar under juni och juli 1962

Samling kl. 05⁰⁰ vid Falsterbo fyr, kl. 15³⁰ vid Skanörs hamn
Fågelguide möter på dessa platser

Fågelstationen demonstreras alla dagar (utom måndagar) kl. 13—15

Utflykter vid andra tidpunkter ordnas efter överenskommelse med fågelguiden, fil. stud. Gunnar Roos, Falsterbo Fågelstation, tel. 040-470688

Skånes Ornitologiska Förening

Lund 1962. Carl Börs Holmström A-B

Annonsering med pionjärdoft. Guidningar ledda av stationschef Gunnar Roos (Publicerad med tillstånd av Lennart Karlsson, SKoF.)

men också kultur!

(se bild) inte återfinns i anslutning till fyrträdgården som många tror, utan ligger på Sjögatan strax söder om Falsterbo kyrka. Det var nämligen endast här plats kunde upplåtas med hänsyn till både ekonomi och hyfsad närhet till de riktiga "jaktmarkerna" mellan Flommen och Ule Näbbe - näsets sydspets, vilken vi i dagligt tal känner som Nabben.

Den nya byggnaden på Sjögatan var välkommen då den kunde tjäna som både kontor och "hotell", det senare nog så viktigt då seriöst menade fågelstudier tarvar tidig revejl!

I dag bedrivs alltså verksamheten både vid fågelstationen på Sjögatan och i fyrträdgården. All ringmärkning sker dock vid den senare - eller i Flommens vassar.

Fåglars flyttningsvanor har länge fascinerat oss, inte minst deras fantastiska förmåga att i rätt tid påbörja sin färd till rätt plats, vilken ofta ligger tusentals kilometer bort. Vi vet att talangen bygger på jordmagnetism samt navigation med hjälp av solen och stjärnorna, men många frågetecken kvarstår. För forskning kring detta utgör ringmärkning en viktig del som förbättrar vår förståelse för flyttningsmönster, överlevnad, kost, parasitangrepp och givetvis åldersindikationer.

För att kunna ringmärka en fågel, måste man av förståeliga skäl först fånga in den. När man runt förra sekelskiftet började laborera med anordningar för detta, var det logiskt att göra det på en vältrafikerad plats - precis som runt Falsterbo fyr och Nabben. Faktum är att området anses som en av Europas främsta lokaler och utgör tillsammans med just Ottenby på Ölands sydspets de mest kända, även utanför Sveriges gränser.

I början av ringmärkningseran för över 100 år sedan använde man sig av en sorts burar eller fällor, men det var först med slöjnetens introduktion runt 1960 som infångningen - och därmed

Invigning av Fågelstationen i aug 1955. Formellt och upplätt värre. Foto: Bilder i Syd.

ringmärkningen - tog fart på allvar. Detta genererade givetvis energi och inspiration, och försök att även intressera gemene man för fågelskådning gjordes. Det rullade på alltmer, och räknat från hösten 1973 har långt över 1 miljon fåglar ringmärkts vid Falsterbo.

Ringmärkningen, räknandet och skådandet i allmänhet har inte alltid förlöpt friktionsfritt. Det fanns som bekant en mängd - likaledes hängivna - golfare att samsas med i området redan från start. Anrika Falsterbo Golfklubb etablerades 1909 och är därmed landets tredje äldsta (efter Stock-

holm och Göteborg), men även Flommens Golfklubb måste i ett svenskt golfperspektiv betraktas som klassisk. Den senare grundades som Falsterbo Golfsällskap 1935 av ungdomar som blev bitna av den anrika sporten då de "gick caddie" åt spelarna på Falsterbos bana. Det var alltså upplagt för intressekonflikt och ett icke-försumbart antal kontroverser har förekommit över decennierna. Artikelförfattarens magkänsla är emellertid att samspelen efterhand trimmats in och nu fungerar tillfredsställande.

Åter till ämnet kan vi konstatera att sannolikheten att återfinna en

Näset och fåglar - Natur men också... forts.

ringmärkt individ inte är så värst stor (mindre än 1 %), och när det väl sker, är det typiskt längs ett stråk över Väst- och Sydeuropa ned över nordvästra Afrika. Men även återfynd av i Falsterbo ringmärkta fåglar på mer fjärran platser, såsom Namibia, Sydafrika och Sibirien har registrerats. Dessa ger givetvis ytterligare insikt, och i samarbete med andra stationer (och för all del inte sällan privatpersoner) världen över förbättras sakta men säkert vår förståelse för vad fågelsläktet - Aves - egentligen sysslar med när vi andra sitter på jobbet eller släpar på matkassar.

Men vad är då egentligen grejen? Dvs. varför lämpar sig skådning och ringmärkning så väl just i Falsterbo? Det beror ytterst på geografin och att flyttfågeln under sträcket söderut vill hålla sig så nära land som möjligt (undantaget utpräglade havsfåglar). Sveriges kuster strålar samman i Falsterbo och kanaliseras sträcken här - en tratt mot kontinenten, om man så vill. Fågeln kan dessutom pausa och äta upp sig på Flommen inför nästa etapp till Stevns klint (25 km) eller Möns klint (49 km) på danska sidan.

Ju längre flytt, desto tidigare påbörjas den. De långstflyttande, t.ex. silvertärnan som flyttar ända ned till Antarktis, påbörjar sin äventyrliga resa redan i slutet av juli och når vanligen sitt mål i november.

Avslutningsvis, när vi ändå är inne på fåglar och näset, kan man kanske undra varför det på höstarna ses så många tubkikare, fällstolar och termosar vid västra delen av Skanörs ljung vid campingen, som bekant en god bit från Nabben. Här är det främst rovfåglar som vråkar, glador och örnar man tittar på. På eftermiddagarna under hösten bildas vid rätt förhållanden termik, dvs uppåtriktade vindar. Detta utnyttjar rovfågeln genom att cirkla sig uppåt till mycket hög höjd och därifrån sedan glidflyga

nästan hela vägen till de danska klintarna i sydväst. Fenomenet med vråkflockar som samtidigt hänger sig åt detta kallas för vråkskruv.

En artikel om fåglar är inte komplett utan åtminstone lite statistik, så vi avrundar här med lite dylik för Falsterbo:

Antal arter som påträffats totalt:
ca. 360.

Antal arter som ringmärkts totalt:
ca. 230.

Ringmärkning 2018: ca. 25,500
individer av 110 arter.

Vanligast: Bo-/bergfink, runt 1 miljon aug-nov.

Antal rovfåglar aug-nov 2018:
Ca. 58.000.

Målmedvetna kliv. Kärrensnäppa på Måkläppen, sep. 2019. Foto: artikelförfattaren.

Mer att läsa:

<https://www.falsterbofagelstation.se>

Vingar över Falsterbo, 2:a upplagan, Lennart Karlsson, 2009

Falsterbo fågelstation 50 år, specialnummer ANSER, 2005

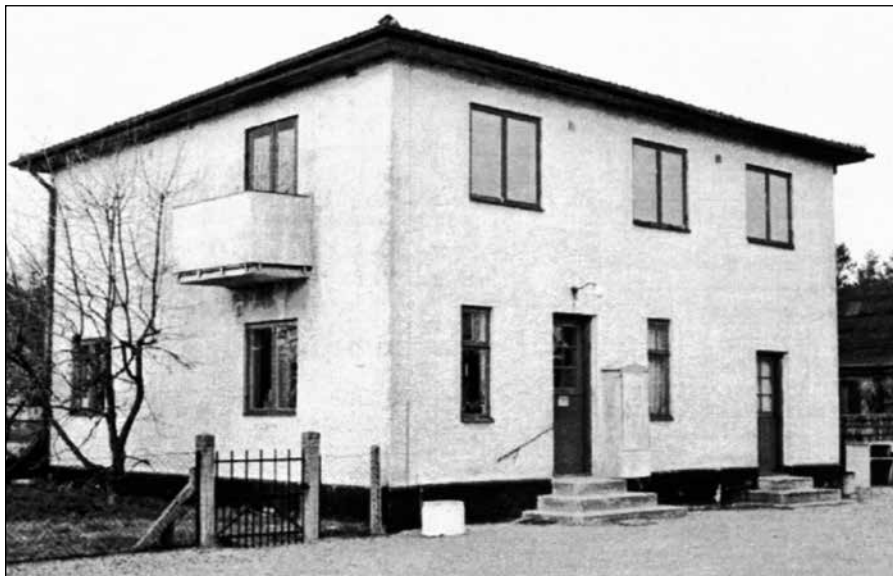
Fåglar i Skåne 2018, Skånes Ornitologiska förening, 2019

Artikelförfattaren önskar rikta ett varmt tack till P-G Bentz, SkOF för faktagranskning.

Omslagsbild: Tidstypiska fågelskådare vid
fyren anno 1950. Foto: Bilder i Syd.

Sten Blomgren

Det fanns en gång ett postkontor

Postkontoret i Kämpinge när det begav sig.
Foto från Callunas arkiv.

På 1960-talet fanns det en poststation i Kämpinge. Den låg i Arvid Perssons hus vid Trelleborgsvägen. Persson hade tidigare en livsmedelsbutik i huset. Där finns nu Kämpingestugans förskola.

Iris Davidsson var poststationsföreståndare där. När hon skulle ha semester fick hon själv ordna vikarie. Då brukade Birgit Månsson vikariera. Sommaren 1963 var Birgit sjuk. Iris frågade då mig om jag inte kunde ta jobbet. Jag blev först rent förskräckt. Visserligen hade jag jobbat på posten (just då mammaledig) men aldrig suttit i en postkassa. På något vis lyckades hon i alla fall övertala mig. Jag fick öva i två dagar. Sedan var jag ensam på posten.

Det var verkligen primitiva lokaler, ett litet rum med en lucka i väggen. Där inne sorterade också sommarbrevbäraren Lennart posten, innan han cyklade ut på sin runda. På vintern fanns det ingen utdelning så de åretruntboende fick själva hämta sin post.

Det var roligt att vara postkassör, men ganska nervöst. Jag hade ju ingen att fråga och även om det inte var några långa köer med kunder, så var det ändå många olika ärenden. En dag när jag skulle räkna kassan, så

fattades jag 50 kr och som jag räknade och kollade vartenda frimärke.

Då råkade jag titta ner på golvet. Där låg ett sådant märke som man klistrade i postsparbanksböckerna på den tiden. Oh, så skönt! Då stämde

ju kassan. Tro det eller ej, men på den tiden fick man själv ersätta bristerna!

En kund som jag särskilt minns, var en mycket vänlig "farbror" som gärna pratade en stund med mig. Det var Fiskaren och riksdagsmannen Hans Levin.

På kvällarna när jag stängt och räknat kassan, så la jag ner avgående post och eventuell pengaleverans i en säck som jag plomberade. Säckens spände jag sedan på pakethållaren och cyklade hem. En timme senare tog jag med säcken och lämnade den till chauffören på bussen för vidare transport till Malmö. Verkligen inte mycket till säkerhet men det behövdes inte på den tiden.

Eila Mårtensson Jonsson

I luckan stämplar vikarie Birgit Månsson det sista brevet åt före detta poststationsföreståndare Iris Davidsson den 30 januari 1971. Foto från Callunas arkiv.

Kungen som förmodligen dog på Falsterbohus

I månadsskiftet juli/augusti 1387 färdades ett synnerligen sofistikerat sällskap från Ystad till Skanör – Falsterbo. Anledningen var den årliga sillamarknaden som var en stor begivenhet vid den tiden. I tätan för sällskapet red ingen mindre än kungen själv, det var Olof IV Håkonsson, son till drottning Margareta – som var dotter till den danske kungen Valdemar Atterdag – Olofs far var den förre norske kungen Håkon, eller Haakon, som dog 1380.

Det var en enastående ädel yngling, han var bara sjutton år gammal och kung av både Danmark

och Norge. Skåne var danskt på den tiden. Det var vanligt att regenten dök upp vid de årliga sillamarknaderna som besöktes av tusentals människor.

Tunnor med saltad sill såldes till hela Europa då den saltade sillen höll sig någorlunda fräsch och hade en strykande åtgång eftersom katolikerna, som fanns överallt på kontinenten, inte åt kött under fastemånaderna.

Det var framförallt kvinnor som rensade och saltade sillen medan männen var tunnbindare och inte sällan också trankokare.

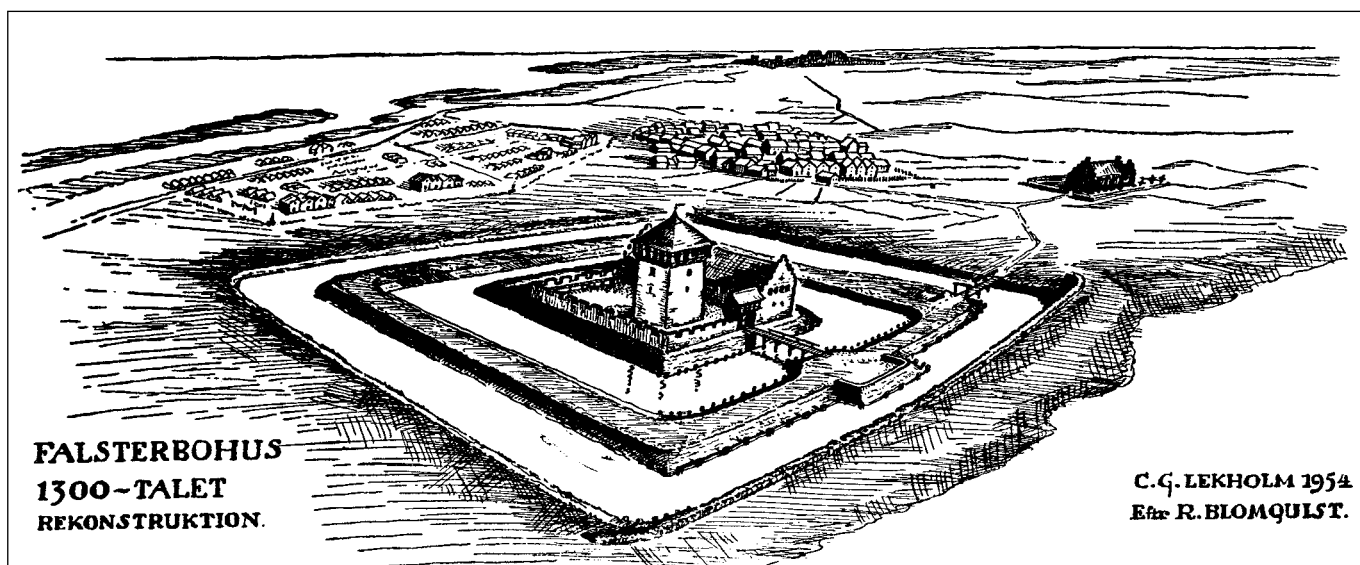
Eftersom många människor träffades på ett begränsat område, lockades även andra yrkesgrupper dit. Där fanns slaktare, folk skulle ju ha mat både medan de var där och eventuellt också för att ta med hem. Hantverkare som skräddare och skomakare slog upp sina bodar och lärlingar, gesäller och daglönare sökte jobb där någon behövde tillfällig hjälp. Stränga regler styrde vad som var tillåtet att ägna sig åt och marknadsfreden övervakades av fogdar och deras soldater. De som eventuellt inte följde reglerna straffades hårt, ett människoliv värderades inte högt under medeltiden.

Skatter och andra inkomster från marknaden var en av danska kronans största inkomster så det var inte konstigt att regenten närvarade då marknaden stod för en stor del av hovets kostnader. Men under sillamarknaden 1387 var den kungliga glansen högst begränsad. Den 3 augusti insjuknade plötsligt kungen och dog. Vissa källor påstod att han blev förgiftad medan andra var övertygade om att pesten tog hans liv liksom pesten tagit så många andras liv.

Kungens mor, som tidigare under sommaren hade rest runt med honom i Skåne var kvar i Ystad. Hon skyndade till borgen Falsterbohus så snart hon fick budet om sonens död. Elaka tungor menade att det var Margareta som förgiftat sin son för att själv komma till makten. Hon hade redan all makt hon rimligtvis kunde önska sig och när sonen, som varit garant för hennes position var borta borde hennes makt glida över till någon utanför familjen. Eftersom Olof IV inte hade några syskon dog tre ätter ut samtidigt som han tog sitt sista andetag; den svenska Folkungaätten, den danska Skjoldungaätten, som

Gobeläng föreställande Kung Olof. Tillverkad i Antwerpen på 1580-talet och kan beskådas på Kronborgs slott i Helsingör.

FALSTERBOHUS
1300-TALET
REKONSTRUKTION.

C.G. LEKHOLM 1954
Efter R. BLOMQVIST.

Falsterbohus på 1300-talet. Efter Blomqvist, R: "Falsterbohus". Kulturens årsbok, Lund 1950.

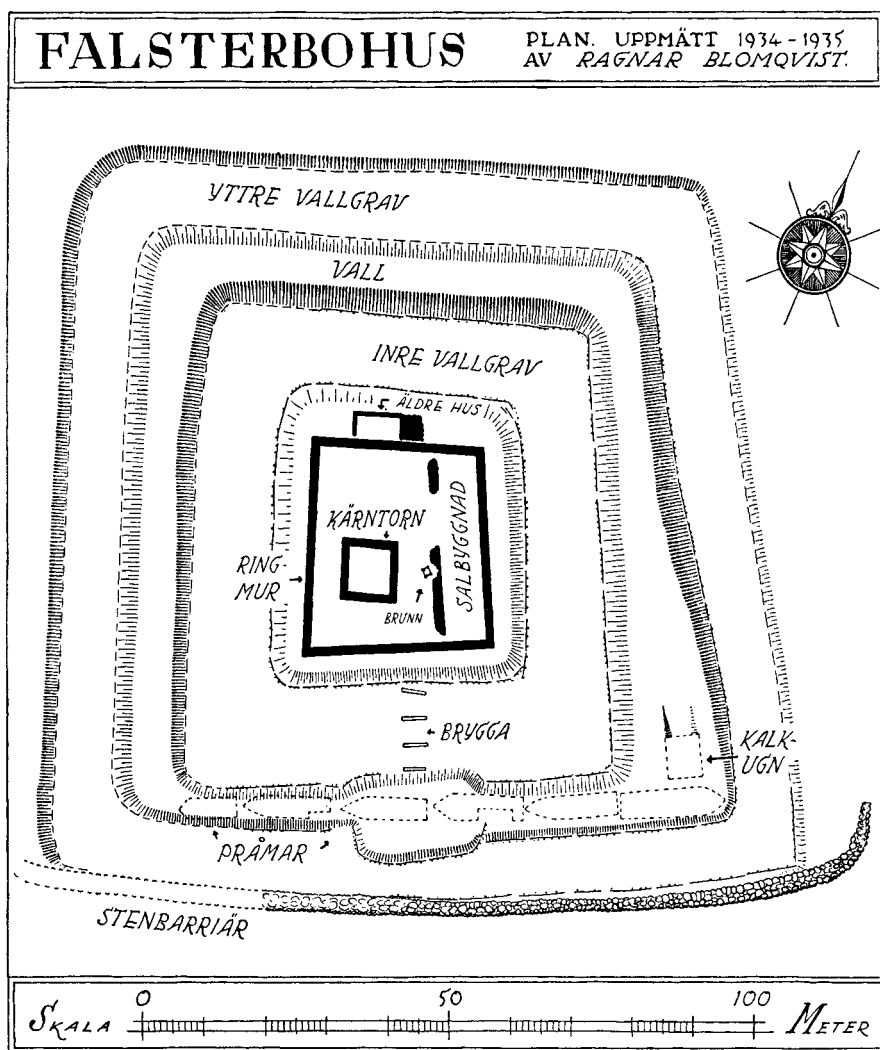
han ärvde av sin morfar Valdemar Atterdag och Harald Haarfagres norska ätt.

Margareta satte sig inte bara ner vid sin sons dödsbädd och sörjde hans död, däremot sörjde hon väl för sin egen framtid. När kungens kropp balsamerats, begravdes han i Sorö i Danmark. Men Margareta lade beslag på hans hjärta som hon lät begrava i koret i Lunds domkyrka. När hon var i Lund, lät hon sig utnämnas till "Danmarks fullmyndiga fru och husbonde", vilket gjorde henne till regent i Danmark. Hon lyckades också ta makten i Norge, hon var ju gemål till en norsk kung och mor till en annan. När senare Albrekt av Mecklenburg, som då regerade i Sverige, inte drog jämnt med de svenska stormännen, kallades Margareta in. Hon hävdade tronanspråk även i Sverige eftersom hon var ingift i Folkkungaätten. Efter slaget vid Åsle när Margaretas här besegrade Albrekt, blev hon regent över hela Norden. Albrekt, som införde Tre Kronor som svenskt riksvapen, satt i Margaretas fångelse i sex år innan han släpptes och återvände till Mecklenburg.

Albrekt av Mecklenburg ber om nåd inför segrarinnan drottning Margareta.
Teckning från 1500-talet.

Kungen som förmodligen dog på... forts.

brändes på bål strax utanför borgen Falsterbohus.

De som trots allt fann det märkligt att den falske Olof ändå kände till så mycket om kung Olof och livet på slottet, gav upp sina tvivel när det visade sig att bedragaren verkligen var en bedragare och var så familjär med det kungliga livet därför att han var son till den verkliga kungens amma. Borgen Falsterbohus övergavs 1540 när slottslänet Falsterbo inlemmades i Malmöhus län. Sillamarknaden hade sedan många år minskat markant och därmed miste bygden sin ekonomiska betydelse. Borgen förföll och i slutet av 1500-talet användes en del av materialet i murarna till att renovera kyrkan och andra byggnadsverk.

Resterna av borgen kan idag beskådas strax sydväst om dagens Falsterbohus.

Robert Hermansson

Planritning Falsterbohus. Efter Blomqvist, R: "Falsterbohus". Kulturens årsbok, Lund 1950.

Norden på den tiden var ett vidsträckt rike som bredde ut sig från Flensburg till Nordkap och från Island till finska Karelen. Margareta blev Margareta I och unionsdrottning. Hon fick även epitetet Kung Byxlös och Fru Kungen.

År 1402, alltså 15 år efter Olofs förmodade död, dök det upp en ung man i Preussen som påstod sig vara kung Olof IV och han hävdade att han inte dog på Falsterbohus utan blev räddad av några förtrogna och i hemlighet förd till Tyskland när Margareta försökte förgifta honom. När påven Bonifatius IX, det var han som helgonförklarade den heliga Birgitta 1391, hörde talas om ynglingen som flydde från Falsterbohus, uppmanade han honom att bege sig till Danmark

och kräva tillbaka sin kungskrona. I flera brev till Margareta lämnar ynglingen i Tyskland uppgifter som han inte borde känna till om han inte verkligen var kung Olof. Margareta sände några trovärdiga herrar till högmästaren i Tyska Orden och begärde att få bedragaren utlämnad. Högmästaren hade inget att invända mot den mäktiga Margareta I:s önskan och den påstådda kungen togs till Falsterbohus där Margareta väntade.

Det hölls offentliga förhör och det dröjde inte länge innan man kom fram till att mannen från Tyskland var en bedragare som orättmätigt ville komma åt Margaretas tron.

Ett sådant majestätsbrott kunde bara straffas på ett sätt: Bedragaren

Till alla som besökt Per-Albin-linjen!

Bertil i sitt esse. Foto: Sten Blomgren.

Det har varit roligt och stimulerande att ha er med på vandringarna längs värnen och jag hoppas att det jag berättat om vår historia under andra världskriget, och lite om vad som hände under kalla kriget, har varit av intresse. Eftersom vi har tillgång till tre värn så har vi fått en god inblick i hur det var att vara soldat på den tiden. Det fanns inga moderna bekvämligheter och det som vi idag ser som självklart och nödvändigt, lyste med sin frånvaro. Vintrarna under kriget var mycket kalla så det gällde att hålla fyr i spisen både natt och dag.

De intresserade besökarna har varit mellan fyra och 80 år och har ställt massvis med frågor som jag försökt att svara på. Jag har oftast haft svar på frågorna men vid några

Observationstorn under rivning, tidigt 90-tal. Foto från Calllunas arkiv.

tillfällen har frågeställaren själv kollat upp. Fikapauserna har varit väldigt uppskattade, det är långt ifrån alla besökarna som varit på kanalens södra sida tidigare och sett genomfartsleden från det hållet. När vi står där berättar jag om mineringarna utanför Falsterbonä-

set och vilka problem det medförde för sjöfarten. Mineringarna var anledningen till att Falsterbokanalen byggdes under åren 1940-41. Det var bråttom, kanalen medförde att svenska fartyg inte behövde segla genom de tyska minbältena som bara låg tre sjömil från kusten. Trots kriget och den kalla vintern, isen var nästan en meter tjock, var kanalen segelbar efter ett år och åtta månaders hårt arbete i alla väder.

Jag berättar mycket under turen och skulle det vara så att allt inte fastnar, får alla besökare ett litet häfte med text och bilder att studera vid tillfälle.

Under turerna sköter mitt barnbarn Joakim såväl belysning som upplåsning och stängning av värnen.

I maj månad återupptas värnvandringarna. Vi återkommer med datum under våren. Ni är alla välkomna.

Guiding pågår. Bertils barnbarn Joakim till höger. Foto: Roy Larsson.

Bertil Björck

Mina cykelturer i Höllviken

Vykort från förr - Falsterbovägen genom Höllviken.

Ända sedan jag var barn på 1940-talet har jag älskat att göra cykelturer från vår stuga i Höllviken. Då var vägarna gropiga med många stenar och jag minns mina såriga knän efter alla fall. Nu är de flesta vägar asfalterade och det är så mycket lättare att ta sig fram. Men de gamla grusvägarna stämde bättre överens med stugornas Höllviken.

Jag cyklar fortfarande gärna till Möllan vid Brorslundsvägen. Jag är medlem i Möllans vänförening och stöder helhjärtat verksamheten att hålla Möllan vid liv och dess trevliga arrangemang vid midsommarfirandet.

Eftersom bönderna i Skåne förr i tiden var mycket rika, och eventuellt också religiösa, är Söderslätt det mest kyrktäta området i Sverige.

Att cykla till Stora Hammars gamla kyrka är fortfarande ett måste varje sommar när jag är i Höllviken. Jag tog dit mina barn, när de var små. Då fick man gå och hämta en nyckel hos en grannfamilj för att komma in i kyrkan, som på den tiden var en "ödekyrka". De senaste åren har jag introducerat

den intressanta kyrkan för mina barnbarn, som har visat stort intresse. Kyrkan måste vara en av de äldsta i Sverige. Vid det senaste besöket kom en vänlig guide från Kyrkans hus och berättade kyrkans historia. Det är verkligen roligt att kyrkan fått liv på nytt och används till, bland mycket annat, dop, bröllop och konserter.

Det är stimulerande att cykla runt och besöka alla kyrkorna på näset, Stora Hammars kyrka, Rängs, Skanörs och Falsterbos kyrkor och Håslövs "Söderslätt-skatedral". Alla har en intressant historia att berätta, och vi ska vara tacksamma att inte sanden begravt dem, som sanden begravde Falsterbo kyrka. Den kyrkan fick grävas fram. Räddningen från sanden får vi nog tacka prästen Carl Jakob Collin för som planterade tallar och andra träd i området.

Kämpinge kyrka från 1400-talet finns inte mer. Den revs redan 1632 därför att den danske kungen inte tyckte att befolkningen var tillräckligt kyrksam. I dag finns ett kors där kyrkan en gång låg. I brist på kyrka lär utomhusgudstjänster

äga rum. Jag har aldrig deltagit i en utomhusgudstjänst, men att vila på en bänk bredvid korset ger en sann känsla av lugn och stillhet.

Tyvärr förstördes en del i kyrkorna under reformationen, då man tog bort mycket av den medeltida interiören och målade över väggmålningar. Detta skedde till exempel i Rängs kyrka. Som tur är kan man se en del av de medeltida föremålen på Kulturen i Lund.

Bärnstensmuseet besöker jag också gärna. I den trevliga butiken kan man köpa presenter som passar de flesta plånböcker. Eftersom jag är historiskt intresserad finns det mycket att studera på det museet. För småbarn är tipspromenaden rolig.

När jag var barn på 40-talet letade jag efter bärnsten på stränderna. På den tiden gick det lätt att hitta bärnsten, idag är det mycket svårare. Ett smycke med bärnsten är nu nästan lika dyrt som ett smycke med en ädelsten.

Att cykla ut på slätten är en stor njutning. Slätten och dess övergång till hav ger en känsla av öppenhet, frihet och evighet. På kvällen, när solen går ner förstärks känslan.

"Ödekyrkan" i Kämpinge från ovan. Foto: Roy Larsson.

Trots den stora utbyggnaden i Höllviken, är mycket av landsbygden kvar. Ingenting går upp mot att på kvällen cykla ut på de böljande fälten. Idag går fälten tyvärr ända ut till väggkanten och det är svårt att hitta vallmo och blåklint.

Gamla Håslöv är ett charmigt område med den gamla byskolan som lyckligtvis överlevt, och dit cyklar jag ofta. Den gamla bygatan har kvar sin karaktär med de små och välskötta husen. När man väl är där, kan man passa på att köpa en fin köttbit att grilla på Ängavallen. Så mörkt griskött är svårt att hitta någon annanstans.

Det är också roligt att cykla runt i "gamla" Höllviken, Gamleväg, Collins väg, Skogsvägen och Möllvägen. Det finns fortfarande många sommarstugor kvar som ger karaktär åt området. Jag hoppas verkligen att Höllviken kommer att fortsätta att vara ett sommarstugeområde och inte bara en exklusiv villastad till Malmö.

Harriet Svensson

Utställningar och arrangemang framöver!

Alla ni som har vägarna förbi i Toppengallerian bör stanna till en stund och ta en titt på Roy Larssons vinterbilder i fotoskåpet just höger om Systemet. Under december och januari ställer kulturföreningen Calluna ut fotografier med vintermotiv. Vi har valt att presentera bilderna i svartvitt, det ger en mer frostig, nästan sagolik bild av vintern.

I februari byter vi tema!

Planeringen av Callunas populära värnenvisningar för 2020 längs Per-Albin-linjen är i full gång och vi kommer att erbjuda ett antal nya tillfällen nästa år, med början i maj. Vi återkommer med datum och bokningsinformation i nästa nummer av *på Ljungen* samt på hemsidan.

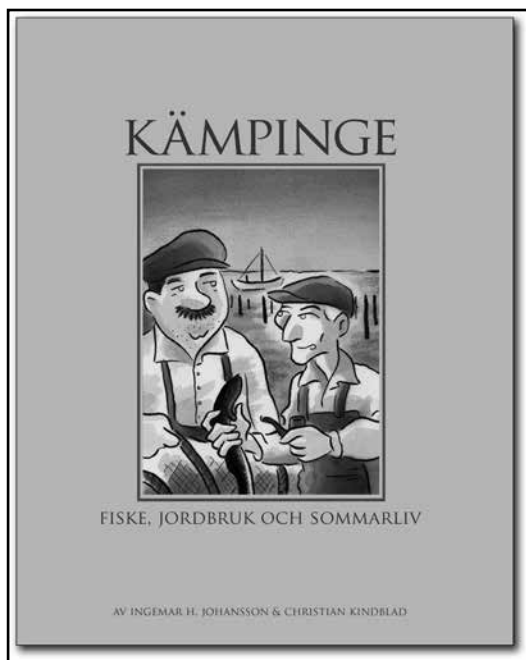
Håll utkik!

Låt oss även återkomma med detaljer kring vårt 25-årsjubileum, tänkt att äga rum under senkvåren 2020!

Ett av våra visningsvärn i kanalskogen. Foto: Sten Blomgren.

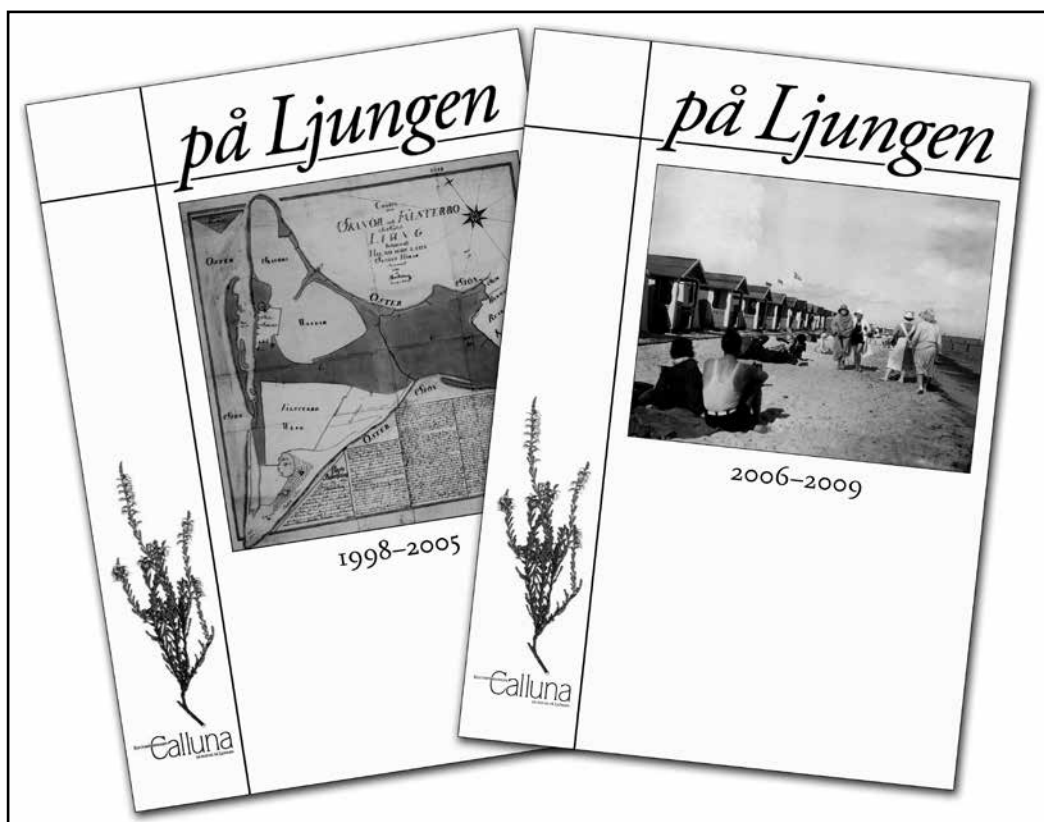
God Jul och Gott Nytt År önskar Calluna!

Rekommenderad
vinterläsning!

Nytryck av
Kämpingeboken!
Finns nu hos
våra återförsäljare.

på Ljungen samlingsvolym - för dig som är sugen på lite repetition:

Våra böcker finns att köpa på biblioteken i Höllviken och Skanör, ICA Toppen, ICA Supermarket i Skanör, Höllvikens färghandel samt Nils Asp Bok- och Pappershandel i Toppengallerian.

på Ljungen ges ut av
Kulturföreningen
Calluna

Styrelse
Ingemar H. Johansson
Eila Jonsson
Roy Larsson
Öla Freij
Sten Blomgren
Gunilla Jerndell
Robert Hermansson

Redaktör
Sten Blomgren
sten@calluna.nu

Ansvarig utgivare
Ingemar H. Johansson, ihj
calluna@tele2.se

Grafisk form
Sten Blomgren

Tryck
Arkitektkopia, Malmö

Adress
Kulturföreningen Calluna
Västra Mölledalsvägen 18
236 34 Höllviken
040-45 11 48

Callunas hemsida
www.calluna.nu

Medlemsskap
Sätt in 200 kr på vårt konto
bankgiro 5470-1248

Tidningen utkommer
med 2-3 nummer per år.

Återge gärna våra artiklar
men ange alltid källan.

Ljung, Calluna vulgaris

KULTURFÖRENINGEN
Calluna
DÅ OCH NU PÅ LJUNGEN